

บทที่ 1 substation

1 บทนำ

ระบบไฟฟ้าแบ่งเป็น ระบบผลิต (generating system) ระบบส่ง (transmission system) และ ระบบจำหน่าย (distribution system) สถานที่ที่ใช้เชื่อมระบบเข้าด้วยกันเรียกว่า สถานีไฟฟ้า (substation)

1.1 สถานีไฟฟ้า (substation)

สถานีไฟฟ้า เป็นสถานที่ที่ติดตั้งคุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมการไฟหลังงานไฟฟ้าในระบบและคุปกรณ์ปรับเปลี่ยนแรงดันให้สูงขึ้นหรือต่ำลง มีสายส่งหรือวงไฟฟ้าต่อเขื่อมเข้าและมีคุปกรณ์ระบบควบคุมและป้องกันติดตั้งเพื่อตัดคุปกรณ์หลักออกจากขณะเกิดลัดวงจรในสายส่ง หรือในสายจำหน่าย หรือคุปกรณ์ในสถานีเกิดความเสียหาย

1.2 การเลือกสถานที่ตั้ง

หลังจากวางแผนก่อสร้างสถานี จตุรับคุปกรที่จำเป็นในสถานี สิ่งต่อไปคือเลือกสถานที่ซึ่งต้องคำนึงถึงด้านต่างๆ ดังนี้

- ความสวยงามและทัศนียภาพ ต้องไม่ขัดกับสิ่งแวดล้อม กลมกลืนกับสถานที่ใกล้เคียง เช่น ใกล้ชุมชน ใกล้สถานที่ใช้เพาะปลูก ในสถานีจะมีการติดตั้งอุปกรณ์ที่มีลักษณะมีความสูง ประกอบด้วย โลหะ และ porcelain ซึ่งถ้าเสียหายอาจเกิดอันตรายในบริเวณ กว้าง ทำให้ต้องออกแบบให้มีระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ที่เพียงพอ แต่ผู้อาศัยใกล้เคียง อาจเรียกร้องให้ลด ความสูงของอุปกรณ์ภายในสถานี หรือ เสียงที่เกิดจากการทำงาน ของอุปกรณ์ รวมถึงอาจเรียกร้องให้เปลี่ยนหรือย้ายสถานที่ก่อสร้าง ทำให้จำเป็นต้อง ออกแบบให้อุปกรณ์ติดตั้งอยู่ภายนอกอาคาร (indoor substation) ผู้ออกแบบต้องคำนึง ถึงสภาพทั้งในปัจจุบันและผลกระทบที่อาจเกิดในอนาคต
 - การทำงานของผู้ควบคุม หรือ ผู้บำรุงรักษา สถานีไฟฟ้าไม่เหมือนกับโรงงานที่มีผู้ปฏิบัติ งานเป็นจำนวนมากและทำงานทุกวัน ถ้าสถานีใช้ระบบควบคุมจากทางไกล (remote control) หรือไม่มีผู้ควบคุมอยู่ประจำ (unmanned substation) จะมีผู้ปฏิบัติงานมากที่ สถานีเป็นครั้งคราวจึงต้องพิจารณาเรื่องความปลอดภัย-อุปกรณ์เตือนภัยและต้อง คำนึงถึงเรื่องการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์เข้า-ออก และเครื่องมือที่ใช้ติดตั้งเข้ามาที่สถานี
 - เสียง เสียงที่เกิดส่วนใหญ่มาจากการสั่นของแกนเหล็กของหม้อแปลง อาจก่อให้เกิด ความชำรุดต่อผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง จึงจำเป็นต้องพิจารณาข้อกำหนดของ หม้อแปลง (transformer specification) ให้มีการออกแบบความดังระดับของเสียงให้ ต่ำไม่รบกวน หรือต้องออกแบบให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ที่ช่วยลดเสียงรอบหม้อแปลง (low noise transformer)

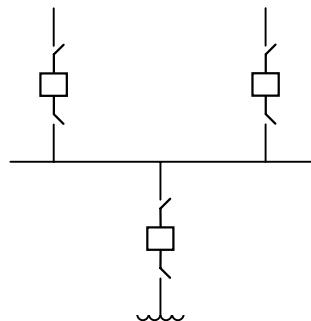
noise transformer) รวมถึงเสียงที่เกิดจากการทำงานของ breaker เช่น air blast circuit breaker และการทำงานของ breaker mechanism ที่ใช้ความดันลมสูง (pneumatic type mechanism)

- ผลพิช ต้องคำนึงถึงผลกระทบจากมลพิชในอาคารที่มีต่ออุปกรณ์ และ มลพิชที่เกิดจากอุปกรณ์มีต่อสิ่งแวดล้อม อาจจะเป็นต้องออกแบบเป็น GIS และ เรื่องการระบายน้ำร้อนออกจากหม้อแปลงอาจทำให้อาคารศูนย์กลางเดียวสูงขึ้น
- ควรเลือกสถานที่ตั้งให้อยู่ใกล้กับ load center โดยเฉพาะในบริเวณที่มี load หนาแน่น เพื่อลดความสูญเสีย (loss) ในสายจำหน่าย

1.3 การออกแบบ layout ของอุปกรณ์ในสถานี

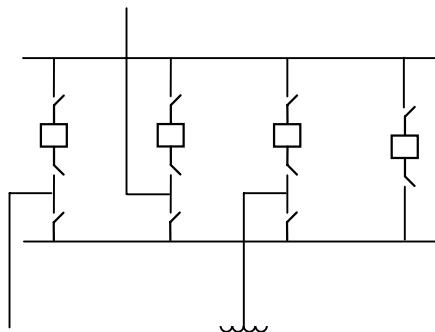
การออกแบบการจัดวางอุปกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดคุณภาพและสะดวกในการรับและส่งพลังงานไฟฟ้าโดยคำนึงถึง เงินลงทุน ความน่าเชื่อถือ (reliability) ความมั่นคงของการจ่ายไฟฟ้า (security) ความคล่องตัวและยืดหยุ่น (flexibility) และ ความสะดวกในการบำรุงรักษา สามารถออกแบบการจัดวางอุปกรณ์ได้หลายแบบ แต่จะกล่าวถึงเฉพาะที่ใช้กันเป็นส่วนใหญ่

1.3.1 single bus arrangement

การจัดแบบนี้เป็นการจัดวาง busbar และอุปกรณ์ตัดตอนแบบพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์ในการจ่ายไฟในช่วงเริ่มต้นเหมาะสมสำหรับกรณีที่ยังไม่ load น้อย และมีเพียง 2-3 circuit ต่อเข้าที่สถานี และ ออกแบบให้สามารถปรับปรุงเป็นลักษณะอื่นที่มีความเหมาะสมได้ง่ายขึ้นในอนาคต เป็นแบบที่ไม่ซับซ้อน ลงทุนน้อย ประหยัด แต่มีข้อเสียคือ ถ้าอุปกรณ์ที่ใช้กับแต่ละวงจรสายป้อนเสียหรือต้องปลดออกเพื่อการบำรุงรักษา ก็จะทำให้วงจรนั้นจ่ายไฟไม่ได้ และ ถ้าเกิดปัญหาขณะจ่ายไฟที่ทำให้ busbar หลุดจากกระแส การจ่ายไฟก็จะหลุดชะงัก มีผลทำให้เกิดไฟดับทั้งสถานี กรณีที่มีหลาย circuit ต่อเข้า อาจใช้ breaker เพื่อแบ่ง busbar ออกเป็นสองส่วน ทำให้การจ่ายไฟในขณะเกิด bus tie bus หนึ่ง fault ส่วนที่เหลือก็ยังมีความมั่นคง

1.3.2 main and transfer bus (single bus with transfer bus)

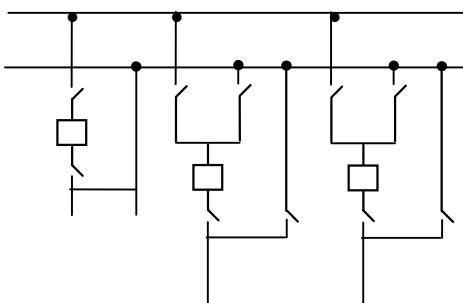

การจัดวงคุปกรณ์ให้มี bus สองชุด ชุดที่ใช้งานเป็นหลักเรียกว่า main bus ชุดที่สองเรียกว่า transfer bus และจัดให้มี breaker หนึ่งชุดเรียกว่า tie breaker เตรียมไว้ใช้แทนในขณะที่บำรุงรักษา line breaker หรือ transformer breaker การจัดแบบนี้มีความยืดหยุ่นในการทำงานบำรุงรักษา breaker มากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาการจ่ายไฟขณะเกิด bus fault จึงเหมาะสมกับสถานีที่มีวงจรต่อเข้าไม่เกิน 6-7 วงจร

1.3.3 double bus arrangement/ duplicated bus

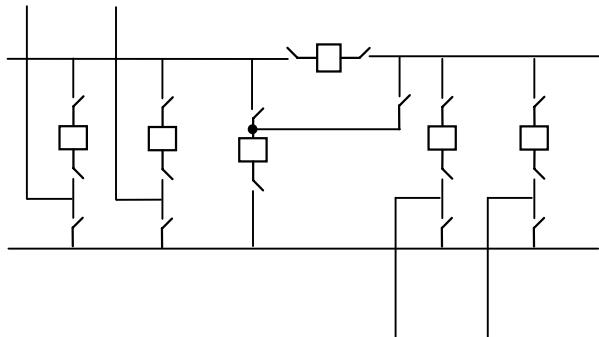
จัดให้มี main busbar สองชุด สามารถออกแบบการต่อ วงจร เข้าได้สองแบบ

1.3.3.1 double bus-single breaker

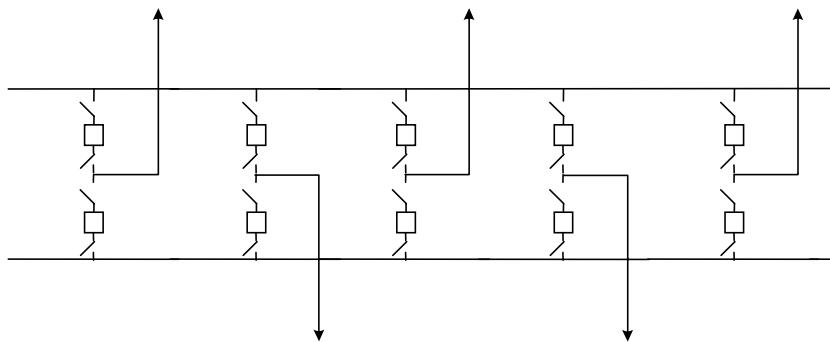
จัดให้มี main bus สองชุด breaker ต่อ series กับ line และมีใบเม็ดสองชุดเพื่อใช้เลือกว่าจะให้ line ต่อเข้ากับ bus ที่ 1 หรือ 2 มี breaker หนึ่งตัวทำหน้าที่ต่อเชื่อม bus ทั้งสองเข้าด้วยกัน (bus coupler breaker) การจัดมีความมั่นคง เพราะสามารถเลือกรับหรือจ่ายไฟได้จาก bus ได้โดยใช้ breaker เพียงหนึ่งชุดต่อหนึ่งวงจร ขณะบำรุงรักษา line breaker จะต้องปลด line นั้นออก เก็บแต่จะจัดให้มีใบเม็ด (disconnecting switch) เพื่อใช้ต่อ line เข้ากับ bus ได bus หนึ่งโดยตรง (by-pass) แต่ต้องอาศัยระบบป้องกันอื่นทำหน้าที่ป้องกัน line นั้นแทน

1.3.3.2 double bus with transfer bus

การจัดวาง busbar และอุปกรณ์ตัดตอนแบบนี้เหมือนกับมี main and transfer bus สองชุด แต่มีการเพิ่ม bus coupling breaker พร้อม tie breaker ให้หนึ่งชุด โดยที่ สามารถใช้ tie breaker แทน breaker ได้ ก็ได้ เป็นการจัดวางคุปกรณ์ที่แก้ไขจุดอ่อนกรณีเกิด bus fault ได้ระดับหนึ่ง ทั้งปริมาณกระแสลดลงจร และ จำนวนวงจรที่จะหลุดออกจาก bus และสามารถบำรุงรักษาโดยไม่ต้องดับไฟ

1.3.3.3 double bus-double breaker

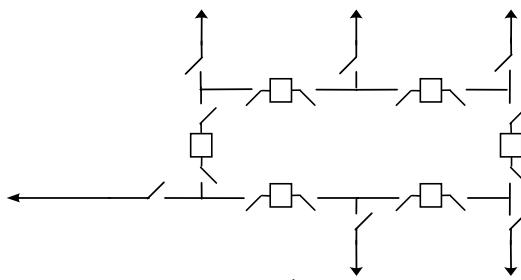

จัดให้มี bus สองชุด สามารถต่อ line เข้าที่ bus ทั้งสองได้โดยใช้ breaker 2 ตัวต่อเข้าที่แต่ละ bus การจัดมีความมั่นคงเพิ่มส่วนสามารถเลือกหักหรือล่ายไฟได้จาก bus ได้ก็ได้เข่นกันด้วย breaker หนึ่งชุดต่อหนึ่ง bus มีความคล่องตัว จะไม่มีปัญหาในการบำรุงรักษา breaker แต่ละตัว เพราะยังมี breaker อีกตัวพร้อมระบบป้องกันในขณะที่ line ยังคงใช้งานอยู่ เมื่อ bus ได้เกิด fault ก็ยังคงจ่ายไฟได้จาก bus ที่เหลือโดยมีระบบป้องกันของ bus และ line ที่ยังต่ออยู่ การออกแบบนี้จะมีค่าลงทุนสูง แต่มีความมั่นคงในการจ่าย load และมีความสะดวกในการบำรุงรักษาอุปกรณ์มากที่สุด ไม่ต้องคำนึงถึงตำแหน่งของ source หรือ load ที่ต่อเข้า ค่า breaker current rating มีค่าเท่ากับ load ของ line ที่ต่อเข้านั้น

1.3.4 ring bus

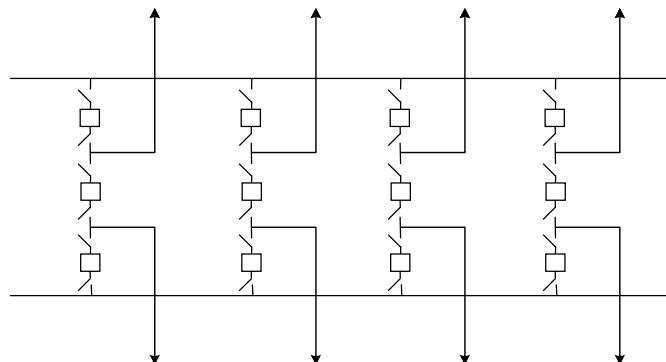
ออกแบบให้ bus ต่อกันเป็นวง (ring) ด้วย breaker จะต่อ line เข้าที่จุดต่างๆ ของวงสามารถออกแบบ ring bus ได้ สองแบบคือ

- ใช้ไปเม็ด (disconnecting switch) เพื่อตัดต่อ bus ตรงตำแหน่งที่ต่อ line เข้า จะมีไปเม็ดต่อ series กันในวง ใช้ breaker เพื่อตัดต่อ line ก่อนต่อเข้าตรงจุดระหว่างไปเม็ด จะทำให้สามารถเพิ่มความมั่นคงของสถานีได้ ในกรณีเกิด bus fault สามารถแยกส่วนที่เกิด bus fault ออกด้วยไปเม็ด ส่วนที่เหลืออยังคงใช้งานต่อไปได้ แต่ถ้าไปเม็ดเกิดเสียหายจะทำให้ต้องปลด line ที่อยู่ใกล้ไปเม็ดทั้งสองขอก เน้นแต่จะมีไปเม็ดสองตัวต่อ series กัน การต่อแบบนี้ไม่เป็นที่นิยม

- ใช้ breaker เพื่อตัดต่อ bus ตรงตำแหน่งที่ต่อ line เข้า จะมี breaker ต่อ series กัน ในวง ที่ปลายทั้งสองของ breaker ก่อนต่อเข้า bus จะมีไปเม็ดติดตั้งเพื่อสามารถแยก breaker ออกในเวลาบ้ำจุุรักษา มีไปเม็ดเพื่อใช้ตัดต่อ line ก่อนต่อเข้าตรงจุดระหว่างไปเม็ด จะทำให้สามารถเพิ่มความมั่นคงของสถานีได้สูงขึ้น ในกรณีเกิด bus fault สามารถแยกส่วนที่เกิด bus fault ออกด้วย breaker ส่วนที่เหลืออยังคงใช้งานต่อไปได้ ควรสลับตำแหน่งต่อ source หรือ input line และ load หรือ output line กันรอบ ring bus จึงเป็นข้อจำกัด การออกแบบนี้ควรมีวงจรต่อเข้า bus ไม่เกิน 6 วงจร ขณะทำการบ้ำจุุรักษา breaker จะสูญเสียความมั่นคงในการจ่ายไฟเนื่องจากอุปกรณ์หรือ line ที่เหลือจะมีลักษณะการต่อเป็น single bus bar สามารถปรับปรุงเป็น one and a half ได้ในอนาคต

1.3.4 one and a half breaker

จัดให้มี bus bar สองชุด มี breaker สามตัวต่อ series กัน ปลายแต่ละด้านแยกต่อเข้าที่ bus ที่อยู่ใกล้ และนำ line ต่อเข้าที่ตำแหน่งระหว่าง breaker ทำให้สามารถใช้ breaker สามตัวต่อ สองวงจรโดยที่ line ทั้งสองใช้ breaker ตัวกลางร่วมกัน มีความมั่นคงในการจ่ายไฟและสะดวกในการบำรุงรักษา ในขณะซ่อมหรือบำรุงรักษา breaker ที่ติดกับ bus จะทำให้ line ที่เกี่ยวข้อง และ line ที่ต่ออยู่ในกลุ่มเดียวกันมีลักษณะต่อ series กัน ทำให้ห้องสอง line ไม่มั่นคง

การจัดวางอุปกรณ์แบบนี้เป็นที่นิยม เพราะสามารถแก้ไขข้อเสียต่างๆที่มีในวิธีจัดวางอุปกรณ์แบบอื่นๆ ช่วยให้การจ่ายไฟต่อเนื่องและมีคุณภาพ แต่ก็มีข้อเสียคือใช้เงินลงทุนสูง และ breaker จะต้องมี current rating ไม่น้อยกว่าสองวงจรรวมกัน

การออกแบบ จะเลือกการจัด bus ให้เป็นชนิดใดต้องคำนึงถึง เงินลงทุน ความน่าเชื่อถือ (reliability) ความมั่นคงในการจ่ายไฟ (security) ความยืดหยุ่น (flexibility) ความคล่องตัว และ ความสะดวกในการบำรุงรักษา อย่างไรก็ตามหากเลือกแบบที่ดีที่สุดเพื่อทำให้ผู้ออกแบบและผู้ใช้งานสบายใจเต็อๆไม่ประหด การจัดวางอุปกรณ์จะต้องอยู่บนพื้นฐานว่า อุปกรณ์ที่ใช้มีโอกาสชำรุดขณะใช้งาน มีคุณภาพไม่ดีหรือมีปัญหา และรวมถึงระดับความสำคัญของอุปกรณ์ในสถานีคือ สายส่งและหม้อแปลงว่ามีจำนวนอยู่อย่างไร การพิจารณาจัดวางอุปกรณ์ตัดตอนจะต้องคำนึงถึง failure probability ซึ่งจะช่วยให้สามารถเลือกแบบที่เหมาะสม-ประยุกต์ได้ผล

การออกแบบต้องคำนึงถึงความต้องการในระยะแรก และ การขยายในอนาคต ซึ่งหมายถึง จะมีจำนวน line หรือ จำนวนหม้อแปลงเพิ่มขึ้นอีกเท่าไหร่ จำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนลักษณะการจัด bus เป็นแบบอื่นหรือไม่ จึงต้องจัดเตรียมสถานที่เพื่อวางอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้น และ การปรับปรุง bus

1.4 การออกแบบ insulation ในแต่ coordination และ pollution

อุปกรณ์ในสถานีต้องทนแรงดันใช้งานปกติ (nominal system voltage) และแรงดันที่สูงกว่าปกติที่ขึ้น ลักษณะของแรงดันเกินชั่วขณะ (transient over voltage) ที่เกิดขึ้นได้แก่ circuit breaker interruption, เกิดจากฟ้าผ่า (impulse over voltage) และ แรงดันที่เกิดจากการนำอุปกรณ์เข้า-ออก เช่น capacitor bank หรือ line ยก (switching surge over voltage) รวมถึงแรงดันที่เกิดจากการสะท้อนกลับ (reflected voltage) ที่อาจเกิดขึ้นในสถานี การ energize หรือ de-energize bus ใน GIS อุปกรณ์ที่ซื้อจะต้องกำหนดค่าแรงดันสูงเกินที่ต้องการทั้งหมด ซึ่งควรเลือกอุปกรณ์ให้มีความสามารถที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล คือ ความสามารถทนแรงดันได้ของอุปกรณ์จะต้องมีค่าสูงกว่าแรงดันที่เกิดขึ้น โดยเบริญบเที่ยบค่าแรงดันสูงเกินที่เกิดขึ้น กับ แรงดันระดับทันได้ของอุปกรณ์ในมาตรฐานสากล และ เลือกระดับที่สูงกว่า

ระยะห่างของอุปกรณ์ต้องเหมาะสม ทั้งระหว่าง อุปกรณ์กับอุปกรณ์ และ อุปกรณ์กับผู้ปฏิบัติงาน รวมถึง พาหนะและเครื่องจักร ที่จะนำเข้าไปใช้ในสถานีเพื่อการติดตั้ง หรืองานซ่อมบำรุง บางสถานที่อยู่ใกล้ที่มีสัตว์จำพวก แมลง นก หนู และ งู อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จะทำให้มีโอกาส

เกิด flashover ได้ การป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากสัตว์ต้องอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาด้วย

1.4.1 การป้องกันอุปกรณ์จากแรงดันที่สูงเกิน

ในสถานีจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่ป้องกันแรงดันสูงเกิน (over voltage) กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ไฟฟ้า เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดแรงดันสูงผิดปกติและเป็นอันตรายต่ออุปกรณ์อันดับแรก มีบางแห่ง อาจเกิดจากการปลด-สับอุปกรณ์ (switching over voltage) การป้องกันจะใช้ surge arrester หรือ lightning arrester รวมถึงการใช้ shielding overhead ground wire เพื่อป้องกัน หรือลดระดับ ความรุนแรงของแรงดันเกินให้ต่ำลง

1.4.2 การออกแบบเพื่อทนต่อ pollution

insulator ที่ติดตั้งในสถานีที่อยู่ใกล้ชายทะเลอาจเกิดการ flashover ได้ถ้ามีภาวะมลพิษ จำหนกไออกลีอ หรือ สถานีที่ตั้งอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ฝุ่นของสารเคมีหรือจากกระบวนการผลิต ที่ปลิวลงมาเกาะที่ insulator ในสถานีอาจทำให้เกิด flashover ในขณะอากาศชื้น นอกจากนั้นบางแห่งมีปัญหาจากมูลนก การป้องกัน flashover โดยการเพิ่มจำนวนลูกถัวย หรือ เพิ่มความยาวครีบ (skirt) ของลูกถัวย และ bushing (long creepage distance insulator) เป็นวิธีหนึ่ง แต่ ปัญหาเหล่านี้อาจไม่สามารถแก้ไขหรือป้องกันได้ง่ายนัก อาจจำเป็นต้องแก้ไขที่ต้นเหตุโดยตรง หรือ หมายมาตรฐานการป้องกันไม่ให้เกิดมลภาวะบนลูกถัวย หรือทางทางทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมการ

1.5 การเลือกอุปกรณ์และโครงเหล็กให้สามารถ扛ทานแรงทางกลที่เกิดขึ้นขณะเกิดลัดวงจร

ทว่าไปการออกแบบ โครงเหล็ก busbar insulator และอุปกรณ์ในสถานีจะต้องทนแรงสะเทือนที่เกิดจาก ลม และ แรงดึง-แรงผลัก ที่เกิดขึ้นระหว่างอุปกรณ์กันเองหลังติดตั้ง นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงแรงที่เกิดขึ้นที่ส่วนต่างๆ ในขณะเกิดลัดวงจรด้วย กระแสลัดวงจรอาจมีปริมาณสูงกว่า load ปกติถึง 20 เท่า จะทำให้เกิดแรงขึ้นบนลวดตัวนำตรงส่วนที่มีกระแสลัดวงจรไหลผ่าน และที่เกิดขึ้นจะสูงที่สุดตรงจุดที่กระแสลัดวงจรมีปริมาณเท่ากับ asymmetrical peak

1.5.1 ระยะห่างที่ปลอดภัย

ต้องออกแบบให้มีระยะห่างระหว่าง อุปกรณ์กับอุปกรณ์ และ อุปกรณ์กับดิน (ground) ที่เหมาะสมเพื่อป้องกัน flashover นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงระยะห่างปลอดภัยในกรณีคนเข้าไปทำงาน บำรุงรักษาอุปกรณ์ หน่วยงานต่างๆ อาจกำหนดระยะห่างเป็นมาตรฐานเอง หรือ จะใช้ข้อแนะนำ ตามมาตรฐานสากลที่กำหนด minimum clearance ในอาคารตามจุดต่างๆ ซึ่งอยู่ในการออกแบบ และ จำเป็นต้องคำนึงถึงเครื่องจักร เช่น รถ crane ที่นำเข้าไปใช้ทำงานในขณะที่อุปกรณ์ข้างเคียงยังมีไฟต่ออยู่

1.5.2 ระบบดิน (grounding system)

จุดประสงค์การออกแบบระบบ ground ในสถานีคือ ต้องการให้เกิดความปลอดภัยทั้งตัวอุปกรณ์ และคนที่เข้าไปทำงานในสถานี

ระบบ ground ในสถานี จะประกอบด้วย เส้นลวดทองแดงที่ผังอยู่ใต้ดิน วางต่อเชื่อมกันเป็นลักษณะตาข่าย (grid) คลุมทั่วทั้งพื้นที่ในสถานี และมีการตอกแท่งโลหะเหล็กซูบทองแดงแท่งยາาวลงในดิน (ground rod) และ ต่อปลายของแท่งเข้ากับลวดทองแดง หรือ grid พื้นหน้าผิวดินที่เปิดโล่งจะมีก้อนหินเล็กปิดหน้าดินไว้เพื่อรักษาความชื้นในดิน และเพิ่ม resistance ระหว่าง คนกับดิน การออกแบบ grounding system

- วัดค่า earth resistivity ที่สถานีที่ต่ำแห่น่ความลึกต่างๆ กัน ควรวัดหลายๆ ตำแหน่ง และหลายทิศทาง
- คำนวณหาค่า ground resistance
- ขนาดของเส้นลวดทองแดง (ground conductor)
- คำนวณ step และ touch voltage

โครงอุปกรณ์ (structure/casing/housing) ต้องต่ออุดต่อลงดินเข้ากับ ground grid ซึ่งรวมถึง เหล็กที่ใช้เสริมให้เกิดความแข็งแรงของอาคาร และรั้ว

ในเวลาเกิดลัดวงจรจะมีกระแสไฟหลง ทำให้ ground grid มีแรงดันสูงขึ้นเมื่อเทียบกับดินที่อยู่ห่างออกไป จึงต้องระวังวงจรแรงต่ำเข้ามาที่สถานี ไม่ว่าจะกรณัณจะมีการต่อลงดินที่สถานี หรือที่ต้นทางที่ไกลจากสถานี เช่น ระบบโทรศัพท์ อาจมีแรงดันที่ในสถานี และที่นอกสถานีต่างกันในเวลานั้น หรือมีการนำระบบ power supply จากสถานีไปใช้ภายนอก จึงควรแยกด้วย isolating transformer และต้องระวังสายนำสัญญาณที่ส่งไปภายนอกสถานี เช่น trip signal cable ที่ส่งไปสถานีของลูกค้าที่อยู่ใกล้ๆ ก็อาจเกิดปัญหา เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นระบบประปา ท่อน้ำที่ใช้ดับเพลิง ควรใช้ท่อที่ไม่เป็นโลหะ

1.6 แหล่งจ่ายไฟฟ้าในสถานี (auxiliary power for station)

อุปกรณ์ที่ติดตั้งในสถานีต้องการไฟจาก ac supply หรือ จาก dc supply หรือทั้งสองอย่างระบบ dc supply อุปกรณ์พ่วง protective relay, อุปกรณ์ระบบ communication, tripping closing circuit ของ breaker อุปกรณ์ระบบ alarm เป็นต้น ต้องการไฟจากระบบ dc supply

dc supply battery เป็นแหล่งจ่ายไฟ dc การคำนวณขนาด ampere-hour rating ของ battery ขึ้นอยู่กับ

- continuous load เช่น ไฟที่ใช้ต่อเข้าງจรที่ทำงานตลอดเวลา
- ระยะเวลาหรือจำนวนชั่วโมง ที่ยังสามารถจ่าย dc power ได้ (discharge hour) ขณะที่ไฟ ac power หายไป

- ระดับแรงดันต่ำสุดในเวลาที่สิ้นสุด discharge hour เพื่อให้ breaker สามารถทำงานได้
- อายุการใช้งานของ battery

ชนิด vent type และ ชนิด sealed type ที่เรียกว่า maintenance free battery ซึ่งอยู่
การใช้งานจะสั้นกว่าระบบ vent type

battery bank จะประกอบด้วย หลาย cell มาต่อ series กัน เป็น battery system ซึ่งมี
charger ที่จ่ายไฟ dc เพื่อ charge battery ตลอดเวลา และ จ่ายไฟให้ continuous load

การ charge อาจเกิดได้กรด และการไนโตรเจน จึงต้องระบายน้ำออกคืนห้อง battery

บางสถานีต้องการไฟจาก dc supply ที่มีเสถียรภาพ จำเป็นต้องมีการจัดเตรียมไว้สองชุด
(duplicated bank) และแยก load ให้ใช้คนละระบบ

ac supply เป็นแหล่งจ่ายไฟให้ motor ของ cooling fan, tap-changer/ transformer,
compressor motor spring charge motor ของ breaker , air-condition, battery charger, ไฟ
แสงสว่าง, ไฟปลัก และ ระบบไฟที่ใช้กับเครื่องมืองานบำรุงรักษา เช่น oil purifier

ระบบไฟ ac ที่มั่นคงควรจัดเตรียมเพื่อให้จ่ายไฟได้จากสองระบบ คือมี duplicate เลือกจ่าย
ด้วย automatic transfer switch